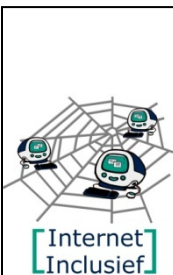

20 TIPS VOOR DE INCLUSIEVE INTERNETBOUWER

Bij het bouwen van een website volg je als webbouwer de principes van modern webdesign en werk je conform de internationale W3C-webstandaarden. Je hebt ook aandacht voor de algemene gebruiksvriendelijkheid en toegankelijkheid van je site. Als uitgangspunt voor een toegankelijke site baseer je je op de AnySurferrichtlijnen (<http://www.anysurfer.be/nl/richtlijnen/richtlijnen>). AnySurfer is een Belgisch kwaliteitslabel voor toegankelijke websites. Websites met het label zijn voor iedereen bruikbaar.

Als je daarnaast ook de onderstaande richtlijnen respecteert, maak je de gebouwde site eveneens toegankelijker voor personen met een verstandelijke beperking.

Lay-out

1. Deel een webpagina op in een beperkt aantal **duidelijk afgeijnde blokken** voor navigatie, nieuwtjes, rss-feed, inhoud, ...
2. Let er op dat een webpagina of de info in een blok op die pagina **zonder te scrollen** onmiddellijk zichtbaar is.
3. Gebruik **geen stoorzenders** die de aandacht afleiden van de eigenlijke inhoud zoals
  - ingewikkelde grafische achtergronden
  - bewegende, flikkerende delen
  - sterk contrasterende vlakken
  - niet boodschapgerichte audio, video, afbeeldingen
4. **Popupvensters** moeten **afgesloten kunnen worden** op een standaardmanier.
5. Gebruik voor teksten een **schreefloos lettertype** zoals Verdana en bij voorkeur **interlinie 2**. Zorg ervoor dat de tekst kan vergroot of verkleind worden via de browser. Een groter lettertype geeft immers de indruk dat de interlinie vergroot en is vaak beter leesbaar.
6. Maak iconen of andere **aanklikbare elementen herkenbaar** en **voldoende groot**.

Navigatie

7. Maak de navigatie op een site **consistent** en gebruik eenzelfde methodiek op alle pagina's. Dus geen combinatie van knoppen, links, tabbladen, hotspots, uitklaplijstjes, ...
8. Gebruik **geen uitklaplijstjes** voor de navigatie omv de (psycho)motorische vaardigheden waarover je moet kunnen beschikken om door een dergelijke lijst te navigeren.
9. Plaats de verschillende knoppen of links die de navigatie uitmaken **niet ver uit elkaar**. Dit betekent niet verder dan de helft van de breedte van de knop en met gelijke tussenruimte.

Zoekresultaten

10. Gebruik **de meest voorkomende weergave** voor het teruggeven van het aantal resultaten bij een zoekoperatie. Werken met de standaardweergaven zoals bij Google-resultaten kunnen personen met een verstandelijke beperking aanleren. De reeks van teruggevonden resultaten nummeren kan. Het getalbegrip van personen met een verstandelijke beperking kan echter beperkt zijn.

Inhoud

11. Stel de inhoud van een website op **conform** het tekstadvies van **Wablieft** (http://www.wablieft.be/tekstadvies/files/20_Tips_van_Wablieft.pdf).
12. Plaats de kern van de **boodschap** steeds in de **eerste alinea** van de tekst.
13. Behandel slechts **één onderwerp** in elke inhoudsblok of opsommingslijst op een pagina.
14. Gebruik **bij korte instructies geen audio** of ondersteunende afbeeldingen.
15. Voorzie **audio-ondersteuning op vraag** bij **langere** inhoudsblokken. Zorg er bij het inbouwen van voorleesfunctionaliteit voor dat niet de volledige inhoud wordt voorgelezen maar de persoon met een beperking zelf de zinnen die hij graag beluistert, kan selecteren.
16. Voeg **alleen relevante afbeeldingen** toe bij teksten, dus alleen afbeeldingen die de inhoud ondersteunen. Wanneer dit niet het geval is, leidt de afbeelding de aandacht van de boodschap af en is de verwarring groot.

Invoerformulieren

17. Stel slechts **één vraag per formulier**.
18. Gebruik **tekstvakken voor eenvoudige invoer** als naam, leeftijd, ...
19. Gebruik **zoveel mogelijk meerkeuzevragen**. Werken met keuzerondjes en aankruisvakjes is voor personen met een verstandelijke beperking geen probleem. Wanneer er meerdere keuzes kunnen geselecteerd worden, kies dan voor aankruisvakjes boven een keuzelijst.
20. Gebruik **indien nodig uitklaplijsten** maar het principe van uitklaplijsten is minder gekend en de vereiste (psycho)motorische vaardigheid is groter.

20 TIPS VOOR DE INCLUSIEVE INTERNETGIDS

Het internet is er voor iedereen. Surfen op het internet is niet altijd eenvoudig. Inzicht in de structuur en de opbouw van websites en het verwerven van (ict)vaardigheden maken het internet toegankelijker. Bevestigen van (ict)vaardigheden en aanmoedigen om hieromtrent zelf actie te ondernemen bevorderen initiatiefname en probleemoplossend gedrag.

Als je daarnaast ook de onderstaande richtlijnen respecteert, maak je het Internet toegankelijker voor personen met een verstandelijke beperking.

Lay-out

1. Wijs erop dat verschillende rubrieken van een website zoals navigatie, nieuwtjes en inhoud vaak opgedeeld worden in afzonderlijke **blokken**.
2. Leer de **vaardigheid scrollen** aan als inzicht in het visueel vervolledigen aanwezig is.
3. Verduidelijk dat vele webpagina's fondsen werven via reclamebanners. Deze reclameboodschappen moeten in het oog springen en zullen dus flikkeren, bewegen of zelfs ondersteund worden door geluid. Leer aan dat deze **afleidende elementen** niet de inhoud vormen die de site aanbiedt.
4. Oefen een aantal **basis computervaardigheden** (afsluiten met het kruisje, de werking van de terug-knop in de browser) in verschillende mogelijke toepassingen.
5. Houd er rekening mee dat bij het **vergroten van het lettertype** (soms mogelijk via browser of sneltoetscombinatie) de tekst soms groter dan het venster wordt en er moet gescrold worden om de volledige tekst te lezen.
6. Leer aan dat de **muiscursor** van een pijl in een hand verandert op het moment je op een **link** terechtkomt. Wanneer de hand verschijnt, kan er doorgedrukt worden.

Navigatie

7. Wijs op dezelfde wijze van **navigeren** op verschillende pagina's.
8. Geef voldoende **tijd** om de verschillende (psychomotorische) handelingen uit te voeren.
9. Leg uit dat navigatiemogelijkheden om door te klikken naar de pagina's van een site op **uiteenlopende manieren** gepresenteerd kunnen worden (knoppenbalk, lijst met hyperlinks, tabbladen, blokken met hyperlinks per onderwerp, ...) en op verschillende plaatsen op een pagina kunnen staan.
10. Leer aan dat de **terug-knop in de browser** (pijltje) steeds de vorige pagina terug zichtbaar maakt.

Zoekresultaten

11. Leer de meest voorkomende **weergave** voor het teruggeven van het aantal **zoekresultaten** aan. Werken met de standaardweergaven van resultaten zoals bij Google kunnen personen met een verstandelijke beperking aanleren alhoewel hun getalbegrip beperkt kan zijn.

Inhoud

12. Leg uit dat er websites zijn met verschillend **taalniveau**. Ga op zoek naar websites binnen eenzelfde onderwerp die het taalniveau het meest benaderen.
13. Bekijk samen enkele webpagina's, wijs erop dat **één pagina meerdere onderwerpen** kan behandelen, geef aan dat een website kan opgebouwd zijn zoals de pagina van een krant.
14. Leer aan dat **bepaalde symbolen** (micro, oortje) op een pagina een voorleesfunctie kunnen activeren.
15. Overweeg of het zinvol is **software** aan te schaffen, met een eenvoudige interface, die op de PC kan geïnstalleerd worden en toelaat om de info van websites, worddocumenten en pdf's **voor te laten lezen**.
16. Geef aan dat **afbeeldingen** niet altijd de tekst ondersteunen maar ook misleidend kunnen werken.

Invoerformulieren

17. Leer aan dat invoerformulieren voor meerdere gegevens best **systematisch** (van boven naar onder, vraag per vraag) afgewerkt worden.
18. Duid op het **belang** van een **foutloze spelling** bij het invoeren van gegevens (invoerformulieren, google, URL). Het kan handig zijn om een notaschrift bij te houden met invoergegevens die veel gebruikt worden zodat letters/cijfers kunnen overgetypt worden.
Leer aan dat je fouten kan vermijden door je invoergegevens na invoer nog eens te controleren (zijn alle letters/cijfers in de juiste volgorde ingevoegd?).
19. Wijs op de **verschillende invoermogelijkheden** die er zijn voor de invoer van de gegevens in invoerformulieren en oefen deze.
20. Geef aan dat bij meerkeuzevragen **soms meerdere antwoorden** mogelijk zijn maar dat **vaak ook maar één antwoord** kan aangeduid worden. Bij keuzelijsten en keuzerondjes blijft (meestal) uitsluitend het laatste aangeduide antwoord bestaan.

